

Decyzja
Prezydium KK
nr 35/15

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo –
kredytowych oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych oraz ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym z dnia 27 stycznia 2015 r.

Projekt zawiera szereg propozycji zmian, których wprowadzenie w opinii projektodawcy, wynika z konieczności dostosowania przepisów regulujących przejmowanie SKOK-ów w trudnej sytuacji finansowej, do zasad udzielania pomocy publicznej instytucjom kredytowym. Cel ten ma zostać osiągnięty m.in. poprzez poszerzenie katalogu podmiotów mogących przejąć SKOK o instytucje kredytowe, w rozumieniu art. 4 pkt. 17 ustawy Prawo bankowe, uwzględnienie kwestii ceny przy wyborze podmiotu przejmującego SKOK oraz poprzez zmianę kierunku udzielania pomocy publicznej i przekierowania jej z podmiotów dokonujących przejęcia SKOK do samych przejmowanych SKOK.

Poszerzenie katalogu podmiotów mogących przejąć SKOK o instytucje kredytowe, w rozumieniu art. 4 pkt. 17 ustawy Prawo bankowe będzie miało ten skutek, iż SKOK-i lub część wybranych praw majątkowych lub wybranych zobowiązań SKOK będą mogły być przejmowane przez podmioty zagraniczne, w tym zagraniczne banki lub instytucje para bankowe. W ten sposób polski kapitał spółdzielczy, będący - zgodnie z ustawą Prawo spółdzielcze - własnością członków spółdzielni będzie mógł być przejmowany przez kapitał zagraniczny, co nie może spotkać się z aprobatą Związku.

Instytucja kredytowa może prowadzić działalność w Polsce wyłącznie poprzez oddział instytucji kredytowej. Oddział jest jednostką organizacyjną macierzystej instytucji kredytowej, który w ramach prowadzenia działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może dokonywać m.in. czynności bankowych, ale nie może być traktowany jako samodzielny podmiot prawa. Jako podmiot niewyposażony w osobowość prawną, oddział instytucji kredytowej nie może być stroną sporu sądowego, co sprawia, iż dochodzenie od instytucji kredytowej roszczeń przez spółdzielców SKOK, którzy jako depozytariusze SKOK po przejęciu staną się klientami instytucji finansowej, będzie znacznie utrudnione. Projekt

w sposób mechaniczny poszerza katalog podmiotów mogących przejąć SKOK, nie zawierając jednocześnie niezbędnych rozwiązań, które chroniłyby klientów podmiotu przejmującego przed negatywnymi dla nich skutkami przejęcia.

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu, komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego ustanawia wymóg sprzedaży instytucji podczas otwartej, bezwarunkowej i konkurencyjnej procedury, wskazując, iż aktywa powinny zostać przekazane oferentowi proponującemu najwyższą cenę sprzedaży. Taką cenę uznaje się za cenę rynkową i możliwe jest stwierdzenie, że podmiot nabywający nie uzyskał pomocy publicznej.

Prezydium Komisji Krajowej wyraża zaniepokojenie, iż w obawie o zarzut naruszenia przepisów o pomocy publicznej przy wyborze podmiotu przejmującego będzie dominowało kierowanie się kryterium ceny, bez uwzględnienia innych aspektów związanych z działalnością przejmowanego SKOK-u lub wybranych praw lub zobowiązań majątkowych. W ocenie Związku przy kwalifikowaniu podmiotu, który miałby przejąć SKOK lub jej część, w pierwszej kolejności powinno być uwzględniane, czy podmiot przejmujący prowadzi działalność zbieżną z działalnością przejmowanego SKOK oraz w jakim zakresie działalność ta będzie kontynuowana tak, aby kwestia przejęcia była jak najmniej niekorzystna dla członków - klientów SKOK. Na względzie należy mieć utrzymanie dostępności punktów obsługi klienta, godziny działania oraz to, by przejęcie SKOK nie przyczyniło się do zwiększenia kosztów świadczonych usług.

Działania naprawcze podejmowane są w celu doprowadzenia do poprawy bezpieczeństwa depozytów wniesionych przez członków SKOK. Przejmowanie kasy lub części wybranych praw majątkowych lub wybranych zobowiązań kasy jest elementem działań naprawczych. SKOK jest korporacją osób a nie kapitałów. Z tej przyczyny przejęcie SKOK lub części wybranych praw majątkowych lub wybranych zobowiązań SKOK przez podmiot nie będący SKOK wpływa na zmianę sytuacji prawnej członka SKOK. Bez wprowadzenia dodatkowych narzędzi ochrony klientów-depozytariuszy przejęcie SKOK, w szczególności przez instytucję kredytową, zamiast poprawić sytuację prawną depozytariuszy – członków kasy, *de facto* może przyczynić się do jej pogorszenia. Będzie to miało miejsce w szczególności w sytuacji konfliktu i konieczności sądowego dochodzenia przez nich roszczeń.

Prezydium Komisji Krajowej pragnie zwrócić uwagę, iż wśród podmiotów wymienionych w ocenie skutków regulacji, na który oddziałuje projekt, brakuje klientów

przejmowanego SKOK oraz pracowników przejmowanego SKOK. Przejście pracowników do oddziału podmiotu zagranicznego często ma ten skutek, iż decyzje w sprawach zatrudnienia podejmowane są poza granicami kraju a nie przez podmioty będące pracodawcą w rozumieniu Kodeksu pracy, co może mieć swoje odbicie w zmianie jakości zatrudnienia.

Zaproponowane w projekcie przeniesienie pomocy publicznej udzielanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, z podmiotu przejmującego na kasę przejmowaną, jest rozwiązaniem pozornym, nie prowadzącym w rzeczywistości do zmiany podmiotu beneficjenta pomocy. W ocenie NSZZ „Solidarność” faktyczna realizacja wymogu udzielania pomocy publicznej właściwym podmiotom powinna dokonywać się poprzez wzmocnienie pomocy dla SKOK-ów w taki sposób, aby *de facto* umożliwić im realizację postępowań naprawczych, co zapobiegałoby przejmowaniu SKOK przez podmioty niezwiązane ze spółdzielczością.

Gdańsk, 25 lutego 2015 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek